

"Deccalin birinci günü bir senedir, ikinci günü bir ay, üçüncü günü bir hafta, dördüncü günü bir gündür." Hadis metninin böyle olmadığı ve tevilinin de yanlış olduğunu iddia edenler vardır. Bilgi verir misiniz?

Öyle anlaşılıyor ki, Bediüzzaman'ın bu sahih hadise verdiği manaya itiraz edenler Harici zihniyetin temsilcisi olan zahir-perestlerdir. Çünkü, bunların itirazları; ilgili hadiste günler sayılırken, **"Deccalin birinci günü bir yıl, ikinci günü bir ay"** yerine **"Bir günü bir yıl, bir günü bir ay..."** şeklinde ifade edilmiş olmasından kaynaklanmaktadır.

Hâlbuki, meal olarak hadiste yer alan **"Bir günü bir yıl, bir günü bir ay..."** şeklindeki ifadenin anlaşılması için, bu günlerin belirlenmesi gerekir. Yoksa, ümmetine ders verdiği ve onları bilgilendirmek istediği çok önemli bir konuda günlerin ne anlama geldiğini kestirmek mümkün olmayacak ve bir fayda sağlamış olmayacaktır.

O hâlde bu günlerin ne anlama geldiğini bilmek çok önemlidir. Bunun yorumu ise, büyük alimlerin görevidir. Hadiste üç gün belirtildikten sonra, yer alan **"...diğer günleri, normal günler gibidir."** mealindeki ifadeden, sayılan günlerin belli bir sırlamayı ifade ettiğini anlamak gerekir.

İmam Nevevî'ye göre de bu hadiste geçen günlerin manasının zahirine göre olduğu, yani biri bir sene, diğeri bir ay... şeklindedir. **"...diğer günleri, normal günler gibidir"** mealindeki ifadeden bunu böyle anlamak gerekir. *(bk. Nevevî, ilgili hadisin şerhi)*

Nevevî de söz konusu günleri **"...ikinci gün bir ay, üçüncü gün bir Cuma / hafta kadardır."** *(a.g.e)* demek suretiyle Bediüzzaman'ın yorumuna uygun ifadeler kullanmıştır.

Ebudavud ve Tirmizî'nin şerhlerinde de aynı ifadelere yer verilmiştir. *(bk. Avnu'l-Mabud, Tuhfetu'l-ahvezî, ilgili hadisin şerhi)*

İlginçtir ki, Bediüzzaman Hazretlerinin yorumuna yazılı olarak itiraz eden aynı şahıs, aşağıda gösterdiği dipnotta, kendisini mahcup eden ve Bediüzzaman gibi yorumda bulunan alimlerin görüşlerine yer vermiştir:

"(4. DİPNOT: İbnu'l-Hümâm, Fethu'l-Kadîr, 1/156) İbnu'l-Hümâm, sonra görüşünü Deccal hadisi ile desteklemiştir. Bu hadise göre, Hz. Peygamber (s.a.v.) Deccal'ın çıkmasında yeryüzünde kırk gün kalacağını, ilk gününün bir sene, ikinci gününün bir ay, üçüncü gününün bir hafta süreceğini, diğer günlerin ise normal günler gibi olacağını söylemiştir. Bunun üzerine ashaptan birisi: 'Bir sene kadar uzun olacak

günde sadece beş vakit namaz kılmak yetecek midir?' diye sormuş, Hz. Peygamber de cevabında: 'Hayır, (vakit) takdirinde bulununuz.' buyurmuştur. Böylece Hz. Peygamber (s.a.v.)'in henüz gölge boyu bir veya iki misline ulaşmadan ikinci namazının farzietini (diğer namazlar da buna kıyas edilecektir) ortaya koyduğuna işaret eden İbnu'l-Hümâm devamla şöyle der: Bundan da anlıyoruz ki, haddi zatında farz, genel olarak herkese eşittir. Şu kadar var ki, vakitlerin oluştuğu yerlerde bu beş namaz vakitlere dağıtılır. Oluşmadığı yerlerde ise farziet düşmez. (Aynı yer) Bu izahında İbnu'l-Hümâm'ın asıl maksatla, maksada ulaştıracak vesileleri aynı kefeye koymadığını görüyoruz. (Mehmet Erdoğan, *İslâm Hukukunda Ahkâmın Değişmesi*, MÜİFV Yayınları, İstanbul 1990, 110-112.)”

Bir ay uzunluğu olan ikinci güne ve bir hafta uzunluğu olan üçüncü güne gelince; onlar da birinci gün gibi zikredilen tarz üzere, yine birinci günün kıyası yapılacaktır. Allah, en iyi bilendir. (Nak. Sofuoğlu, *Sahîh-i Muslim ve Tercemesi*, 8/479; Hatipoğlu, *Sünen-i İbn-i Mâce Tercemesi ve Şerhi*, 10/325-326.)

Bu hadis, ahir zaman fitnesiyle ilgili diğer hadisler gibi müteşabih olduğunda şüphe yoktur. Yorumlanması, tevil edilmesi şarttır. Geçmiş alimlerin yorumlarından ziyade bu asrın müceddidi olan Bediüzzaman'ın yorumları, elbette daha kuvvetli ve daha isabetli olacaktır. Çünkü, hadiste işaret edildiği üzere, “İşitmek görmek gibi değildir.” Diğer alimlerin işittiği ahir zaman fitnesini, Bediüzzaman bizzat müşahede etmiştir. Bu hikmet içindir ki, Allah, onu Birinci Dünya Savaşı sırasında esir olarak Rusya'ya / kosturma'ya göndermiştir.

Bediüzzaman, bir yandan bu hadisi doğrulayan komünizm inkılabının yapıldığı yönetimi yakından görmüş, icraatlarından Deccaliyeti müşahede etmiş; diğer yandan da Deccalle ilgili söz konusu hadisin manasını gösteren Kuzey Kutup eksenindeki güneşin farklı yerlerde, farklı günlere sahip olduğunu yakından temaşa etmiştir.

Hem komünizmin felsefe ve icraatından, hem de hadiste belirtilen günlerin evsafını gördüğü için, bunu bu şekilde tevil etmiştir.

İnsafla bakan kimse, bu tevilin son derece makul, hatta gözle görülen bir hakikatin ifadesi olduğunda şüphe etmez.

Hadisle ilgili Bediüzzaman'ın ikinci tevil de birinci tevil gibi son derece makul ve hadisin manasına çok uygundur. Denilebilir ki, hadis-i şerifte “birinci gün...” denmesinin önemli bir hikmeti, Bediüzzaman'ın yorumladığı bu iki manayı da ifade etmek içindir. Eğer “birinci, ikinci gün” şeklinde olsaydı, bu devrelere olan işareti biraz daha kapalı olurdu.

Deccal'in Şam'da çıkacağına dair bilgiye dayanarak Bediüzzaman'ın Rusya örneğine itiraz edenlerin bilmediği husus şudur: Deccal sadece bir tane değildir. Hadislerde otuz Deccal'den bahsedilir. Özellikle büyük iki Deccal'den biri bütün dinlere karşı olan genel deccaldir, biri de İslam düşmanı olan bir deccaldir ki, ona Süfyan / İslam

deccali denir. Farklı hadis rivayetlerinde Deccal'in çıkacağı yer, zaman ve bazı vasıflarının farklı olması, ayrı Deccallere işaret etmektedir. Hatta aynı Deccal'in bazı alametleri olsun diye farklı zamanlarda buldukları, farklı zaman ve mekanlarına işaret edilmiştir.